

prima instanță: V. Cotorobai
instanța de apel: M. Guzun, L. Pruteanu, I. Cotruță

dosarul nr. 2rac-171/18

DECIZIE

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Luk&Co”, reprezentată de avocatul Alexandru Macar

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Luk&Co”, reprezentată de avocatul Alexandru Macar împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Voz Expres” cu privire la recunoașterea calității de cumpărător de bună-credință

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, prin care a fost admisă cererea de apel declarată de Întreprinderea de Stat „CRIS Registru”, casată integral hotărârea Judecătoriei Hîncești din 22 august 2016 și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea

și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, prin care a fost admisă cererea Întreprinderii de Stat „CRIS Registru” privind repunerea în termen pentru declararea apelului și repusă Întreprinderea de Stat „CRIS Registru” în termen pentru declararea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești din 22 august 2016

constată:

La 3 iunie 2015, SRL „Luk&Co”, reprezentată de avocatul Alexandru Macar a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Voz Expres” cu privire la recunoașterea calității de cumpărător de bună – credință.

În motivarea acțiunii a invocat că autoturismul de model BMW X5 nr. caroseriei XXXXX, nr. motorului XXXXX, anul fabricării 2010 a fost importat pe teritoriul RM cu achitarea tuturor taxelor vamale la 20 ianuarie 2010 de către SRL „Avis-MMS”, fiind introdus ca un automobil nou.

Ulterior, la 30 martie 2010, automobilul menționat a fost preluat de către SRL „BT Leasing MD” și transmis către SRL „Voz Expres” în leasing.

Relatează că la 9 octombrie 2012, SRL „Luk&Co” a procurat de la pârât automobilul în cauză, achitând prețul stabilit și perfectând un act de predare - primire.

Astfel, la 15 noiembrie 2012, SRL „Luk&Co” i-a fost eliberat certificatul de înmatriculare provizoriu nr. 03MTH 462871, cu care a circulat o perioadă de timp și când s-a prezentat pentru a primi certificatul de înmatriculare permanent, i s-a refuzat eliberarea acestuia nefiindu-i explicate motivele.

În aceste circumstanțe, susține că la 4 martie 2015 a înaintat Direcției de Înregistrare a Transportului și Calificarea Conducătorilor Auto Hîncești o petiție, prin care a solicitat eliberarea certificatului de înmatriculare permanent.

Afirmă că la 13 martie 2015, SRL „Luk&Co” a fost oficial informată despre faptul că automobilul menționat este în lista celor căutate, fiindu-i refuzat în eliberarea actului.

Cu referire la prevederile 320 alin. (2), 321 alin. (2), 753 Cod civil, menționează că SRL „Luk&Co” a dobândit dreptul de proprietate asupra automobilului litigios în baza actului juridic sub formă de contract de vânzare - cumpărare din 9 octombrie 2012 încheiat în formă scrisă.

Astfel, remarcă că a preluat bunul și a achitat prețul integral, fapt confirmat prin actul de predare - primire a mijlocului de transport din 9 octombrie 2012 și factura din 15 octombrie 2012.

Consideră că buna - credință a SRL „Luk&Co” este evidentă, or, întreprinderea nu a cunoscut despre faptul că automobilul menționat este dat în căutare, a primit fără anumite probleme certificatul de înmatriculare provizoriu și a achitat integral prețul.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 9, 210, 315-317, 320, 321, 753 Cod civil, pct. 22 din Hotărârea Guvernului RM nr. 1047 din 8 noiembrie 1999.

Solicită admiterea acțiunii, recunoașterea SRL „Luk&Co” în calitate de cumpărător de bună-credință a automobilului de model BMW X5, numărul de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, motor nr. XXXXX, anul fabricării 2010, procurat de la SRL „Voz Expres”.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Hîncești din 15 decembrie 2015, a fost atrasă în proces în calitate de persoană interesată ÎS „CRIS Registru”.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 22 august 2016, a fost admisă acțiunea, recunoscută după SRL „Luk&Co” calitatea de cumpărător de bună-credință asupra automobilului de model BMW X5 anul de fabricare 2010, numărul caroseriei XXXXX, numărul motorului XXXXX, procurat de la SRL „Voz Expres”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, a fost admisă cererea ÎS „CRIS „Registru” privind repunerea în termen pentru declararea apelului și repusă ÎS „CRIS Registru” în termen pentru declararea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești din 22 august 2016.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, a fost admisă cererea de apel declarată de ÎS „CRIS Registru”, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea ca nefondată.

La 5 martie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Luk&Co”, reprezentată de avocatul Alexandru Macar a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 19 decembrie 2017 și încheierii instanței de apel din 13 decembrie 2016, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea deciziei și a încheierii recurate cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului împotriva încheierii instanței de apel din 13 decembrie 2016 a invocat că repunerea în termen a fost abuzivă atât timp cât însăși apelantul ÎS „CRIS Registru” recunoaște că hotărârea contestată a fost recepționată la 6 septembrie 2016, fapt confirmat și prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului.

Remarcă că aflarea jurisconsultului ÎS „CRIS Registru” în concediu și motivarea volumului sporit de lucru, atât timp cât acestea nu sunt elemente probate prin anumite înscrisuri, nu reprezintă un temei de repunere în termen a cererii de apel.

Consideră că instanța de apel, la emiterea încheierii recurate, a interpretat în mod eronat legea.

Referitor la critica adusă deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, evidențiază că instanța de apel nu a reținut faptul că obiect al acțiunii este recunoașterea SRL „Luk&Co” în calitate de cumpărător de bună credință și nu dobândirea dreptului de proprietate.

Având în vedere prevederile art. 321 alin. (2) Cod civil și pct. 22 din Hotărârea Guvernului RM nr. 1047 din 8 noiembrie 1999, relevă că obiectul cauzei constă în simpla posibilitate a recurentului de a se folosi în continuare de bunul litigios cu indicarea în pașaportul tehnic a mențiunii „căutare”, care nu împiedică la exercitarea dreptului proprietarului de a solicita restituirea automobilului.

Remarcă că cele invocate în decizia recurată urmau să aibă un probatoriu sub forma ordonanței de pornire a urmăririi penale pe faptul furtului sau un oricare alt act conform legislației statului în care a avut loc furtul, dar nu o simplă invocare a Agenției Servicii Publice.

Consideră că instanța de apel nu a analizat obiectul adevărat al acțiunii, dar cel pretins de către intimat, existând astfel temeiurile declarării recursului conform prevederilor art. 432 alin. (2) lit. b) CPC.

La 13 aprilie 2018, IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 1 februarie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 137), careva date cu privire la recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 5 martie 2018, în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Analizând materialul probator al cauzei în coroborare cu criticele formulate prin motivele de recurs, raportate la prevederile legale aplicabile speței, instanța de recurs constată că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. g) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel, cu pronunțarea unei încheieri de restituire a cererii de apel dacă există temeiurile prevăzute la art. 369.

După cum denotă actele cauzei, SRL „Luk&Co”, reprezentată de avocatul Alexandru Macar înaintând acțiunea împotriva SRL „Voz Expres”, intervenient accesoriu ÎS „CRIS Registru”, a solicitat recunoașterea XXXXX în calitate de cumpărător de bună – credință a automobilului de model BMW X5, numărul de înmatriculare XXXXX, caroseria nr. XXXXX, motor nr. XXXXX, anul fabricării 2010, procurat de la SRL „Voz Expres”.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și a recunoscut după SRL „Luk&Co” calitatea de cumpărător de bună – credință asupra automobilului de model BMW X5 anul de fabricare 2010, numărul caroseriei XXXXX, numărul motorului XXXXX, procurat de la SRL „Voz Expres”.

Judecând apelul depus de ÎS „CRIS Registru”, instanța de apel prin încheierea din 13 decembrie 2016 a admis cererea ÎS „CRIS „Registru” privind repunerea în termen pentru declararea apelului și a repus ÎS „CRIS Registru” în termen pentru declararea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești din 22 august 2016. Iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017 a fost admisă cererea de apel declarată de ÎS „CRIS Registru”, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea ca nefondată.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

În speță se constată că cererea de apel depusă de ÎS „CRIS Registru” la 26 octombrie 2016 împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești din 22 august 2016, este cu omiterea termenului stabilit de art. 362 CPC.

Considerând ca întemeiată cererea de repunere a apelului în termen, instanța de apel a reținut că din procesul-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din

data de 22 august 2016, reprezentantul ÎS „CRIS Registru” nu a fost prezent la pronunțarea hotărârii și astfel nu a primit în termen copia hotărârii primei instanțe.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia instanței de apel cu privire la repunerea cererii de apel în termen nu poate fi acceptată ca legală, aceasta fiind lipsită de certitudine, fiind dată cu interpretarea eronată a normelor de drept procedurale în raport cu materialul probator prezentat în speță.

În susținerea opiniei enunțate se va reține că termenul legal de declarare a apelului împotriva hotărârii primei instanțe, care conform art. 362 CPC este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, a constituit perioada 22 august 2016 – 21 septembrie 2016.

Astfel, este de relevat că invocarea instanței de apel precum că reprezentantul ÎS „CRIS Registru” nu a fost prezent la pronunțarea hotărârii și astfel nu a primit în termen copia hotărârii primei instanțe, nu poate constitui drept motiv întemeiat de repunere în termen de îndeplinire a actului de procedură în conformitate cu art. 116 CPC.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile art. 362 CPC, nu condiționează termenul de 30 zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei hotărârii motivate a primei instanțe, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Nu mai puțin important la acest segment este și faptul că ÎS „CRIS Registru”, a recepționat dispozitivul hotărârii Judecătoria Hîncești din 22 august 2016, încă la data de 6 septembrie 2016, fapt invocat nemijlocit în cererea de apel depusă de ÎS „CRIS Registru” și confirmat prin avizul de recepție anexat la dosar (f. d. 54).

Mai mult decât atât, actele cauzei atestă cu certitudine că ÎS „CRIS Registru” a cunoscut despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, fiind cert că însuși reprezentantul ÎS „CRIS Registru”, în cadrul examinării cauzei în prima instanță a depus o cerere prin care a solicitat atragerea ÎS „CRIS Registru” în proces în calitate de intervenient accesoriu, iar prin referința depusă la cererea de chemare în judecată a solicitat examinarea cauzei în lipsa ÎS „CRIS Registru” (f. d. 28, 31-34).

În același timp, instanța de recurs atestă că nu poate constitui temei de repunere a apelului în termen nici motivele invocate de către ÎS „CRIS Registru” precum că până la data de 26 octombrie 2016, jurisconsultii ÎS „CRIS Registru” nu au cunoscut despre hotărârea primei instanțe, având în vedere că acest dosar a fost repartizat în gestiune reprezentantului ÎS „CRIS Registru” Angela Medvedeva, care începând cu 25 iulie 2016 și până la 30 august 2016 s-a aflat în concediu anual, iar începând cu 1 septembrie 2016 și până la 4 ianuarie 2017 s-a aflat în concediu prenatal și postnatal.

Ori ÎS „CRIS Registru” fiind o persoană juridică, nu a fost lipsită de posibilitatea de a îndeplini actul de procedură în termen și a depune cererea de apel în termenul stabilit de lege, prin intermediul unui alt angajat al său întru îndeplinirea în termen a actelor de procedură.

În consecință, aceste constatări resping și alegațiile ÎS „CRIS Registru” invocate în cererea de repunere în termen a apelului, în sensul că în perioada de la 14 septembrie 2016 în cadrul ÎS „CRIS Registru”, a avut loc o reorganizare care a cuprins nemijlocit Direcția Juridică și Reglementări și că dosarul în cauză nu a fost repartizat în gestiunea altui reprezentant.

În acest aspect se vor reține dispozițiile art. 56 alin. (3) CPC, care indică expres că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Distinct de aceste constatări, se va remarca că, având la cunoștință despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, primind, de altfel, și dispozitivul hotărârii primei instanțe încă la data de 6 septembrie 2016, ÎS „CRIS Registru” urma să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță și a depune cererea de apel în termenul stabilit de lege, fapt, însă, ignorat de aceasta.

Așa fiind, prelungirea nejustificativă a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și, în acest mod, ar leza principiul securității raporturilor juridice, fapt incompatibil cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din acest punct de vedere și reieșind din faptul că ÎS „CRIS Registru” nu a prezentat probe incontestabile în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, instanța de recurs apreciază ca neîntemeiată cererea ÎS „CRIS Registru” de repunere a cererii de apel în termen, ca urmare, soluția instanței de apel cu privire la repunerea apelului în termen fiind una eronată.

Faptul dat indică la temeinicia cererii de recurs, ce dictează admiterea ei, casarea deciziei și a încheierii instanței de apel, cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care a respinge cererea ÎS „CRIS Registru” cu privire la repunerea în termen pentru declararea apelului și a restitui cererea de apel depusă de către ÎS „CRIS Registru”, ca fiind depusă în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. g) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Luk&Co”, reprezentată de avocatul Alexandru Macar.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Luk&Co”, reprezentată de avocatul Alexandru Macar împotriva Societății cu Răspundere

Limitată „Voz Expres” cu privire la recunoașterea calității de cumpărător de bună-credință, și se pronunță o nouă decizie sub formă de încheiere prin care:

Se respinge cererea Întreprinderii de Stat „CRIS Registru” cu privire la repunerea în termen pentru declararea apelului.

Se restituie cererea de apel depusă de către Întreprinderea de Stat „CRIS Registru” împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești din 22 august 2016.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătoria

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu